

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

liv@eduskunta.fi

Asiantuntijapyyntö 19.1.2022

Finavia Oyj:n asiantuntijalausunto – E 132/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Alustavia ennakkovaikuttamislinjauksia perustuen komission kestävän rahoituksen asiantuntijatyöryhmän raporttiin (tuleva taksonomian neljän ympäristötavoitteen delegoitu säädös)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Finavia Oyj:ltä asiantuntijalausuntoa asiassa E 132/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Alustavia ennakkovaikuttamislinjauksia perustuen komission kestävän rahoituksen asiantuntijatyöryhmän raporttiin (tuleva taksonomian neljän ympäristötavoitteen delegoitu säädös).

Finavia kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu seuraavaa.

Yleisesti kestävästä rahoituksesta ja taksonomiasta

Taksonomia-asetus ((EU) 2020/852) pyrkii vauhdittamaan päästövähennystavoitteiden saavuttamista luomalla luokituksen sille, millaiset rahoitus- ja investointikohteet voidaan katsoa kestäviksi. Asetuksessa listataan kuusi eri tavoitetta, joita vasten erilaisia taloudellisia toimintoja arvioidaan. Kaksi ensimmäistä kuudesta tavoitteesta liittyvät ilmastomuutokseen ja siihen sopeutumiseen. Jos hanke tukee yhtä tai useampaa tavoitetta, eikä haitta muiden tavoitteiden saavuttamista, se voi vaikuttaa myönteisesti hankkeen saaman rahoituksen hintaan.

Taksonomian ilmastomuutoksen hillintää tai siihen sopeutumisesta koskevat tavoitteet

Komissio on antanut taksonomia-asetuksen ilmastoja koskevan delegoidun säädöksen 4.6.2021. Sen liite I sisälsi tekniset arviointikriteerit, joilla määritetään, millä edellytyksillä taloudellista toimintaa pidetään ilmastomuutoksen hillintää merkittävästi edistävänä ja aiheuttaako kyseinen taloudellinen toiminta merkittävää haittaa millekään muulle asetuksen (EU) 2020/852 9 artiklassa säädetyille

ympäristötavoitteelle. Vastaavasti liitteessä II määriteltiin kriteerit sille, millainen taloudellinen toiminta edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista.

Liitteessä I lentoasemat ovat mukana vain vähähiilisen lentoasema-
infrastruktuurin osin (kohta 6.17). Lentoasemien infrasta kestävän
rahoituksen kriteerit täyttävät osat, jotka

- tukevat nollapäästöisten (sähkö, vety) lentokoneiden operoin-
tia
- lentokoneiden käynnön aikaisen maasähkön ja esikäsitellyn il-
man toimittamista tai
- lentoaseman omien päästöttömien toimien tukemista, kuten
sähkölatausinfra, siihen liittyvät sähköverkkoliittymien päivi-
tykset sekä vetytankkausasemat.

Liite II sisältää liitteen I kohdan 6.17 mukaisen infran, mikäli niiden
toimintaan kohdistuvia ilmastoriskejä on vähennetty, ja ilmastoriskit
on määriteltä liitteen II lisäyksen A mukaisesti. Riskien vähentämis-
toimet eivät saa vaikuttaa haitallisesti muihin sopeutumistoimiin ja
täyttävät tarvittaessa "ei merkittävää haittaa" -periaatteen mukaiset
kriteerit.

Finavian käsityksen mukaan mikään muu kuin liitteen I mukainen len-
toasema-
infra tai sen muuttaminen ei siis täytä kestävän rahoituksen
kriteeristöä. Tämä tulee merkittävästi vaikeuttamaan lentoasemien
normaalien infrahankkeiden (kapasiteetin lisääminen, perusparannus)
rahoituksen järjestämistä ja nostaa rahoituksen kustannuksia.

Taksonomian neljä muuta tavoitetta

E-kirjeen mukaan komissio valmistelee myös muiden taksonomia-ase-
tuksen sisältämien ympäristötavoitteiden kriteerien julkaisemista. Va-
liokunta on nyt pyytänyt lausuntoa tästä sarjasta kriteerejä. Kriteerit
perustunevat pitkälti 3.8.2021 komission kestävän rahoituksen fooru-
min julkaisemaan raporttiin ja se liitteeseen¹. Materiaalit ovat olleet

1

PLATFORM ON SUSTAINABLE FINANCE: TECHNICAL WORKING GROUP Taxonomy pack for feedback August 2021

PLATFORM ON SUSTAINABLE FINANCE: TECHNICAL WORKING GROUP PART B – Annex: Full list of Technical Screening Criteria August 2021

lausuttavana syksyllä 2021 ja niistä ovat antaneet lausuntonsa mm. lentoliikenteen alan etujärjestöt. Kriteerit sisältävät myös ilmastovoittojen kriteerejä toiminnoille, jotka eivät sisältyneet delegoidun säädöksen (4.6.2021) liitteisiin.

Lentokoneiden valmistustoiminta ja matkustajalentotoiminta

Finavia toteaa, että mm. lentoyhtiöiden etujärjestö Airlines for Europe on pitänyt lentokoneiden valmistusta ja matkustajalentotoimintaa koskevia kriteereitä liian tiukkoina ja mahdottomia saavuttaa ainakaan vuosikymmeneen.

Toiminnot lentoasemilla

Raportin liitteen kohdassa 8.11 käsitellään lentoasemien maatoimintoja (Air transportation ground handling operations).

Finavia katsoo, että maatoiminnot on virheellisesti luokiteltu samaan ryhmään, vaikka lentoaseman kunnossapitoa koskevat toiminnot ja lentokoneiden kääntöä koskevat toiminnot (ns. maahuolinta) tulisi käsitellä erilaisin kriteerein, sillä niiden kalusto on erilaista. Edellisestä toiminnasta vastaa lentoaseman pitäjä ja jälkimmäisestä lentoyhtiöille työskentelevät maahuolintayritykset. Liitteen mukaan kaikkien ajoneuvojen CO₂-pakoputkipäästöt tulee olla nolla.

Lentoasemien kunnossapito vaatii raskasta erikoiskalustoa, kuten harjapuhaltimia ja lumilinkoja kiitoteiden pitämiseen puhtaana lumesta. Tällaista kalustoa ei ole saatavana ilman polttomootoreita, eikä sellaista ole suuren tehontarpeen vuoksi näkyvässä pariin vuosikymmeneen. Tästä syystä Finavia suunnittelee siirtyvänsä päästöjen vähentämiseksi kalustossa 100 % uusiutuvan polttoaineen käyttöön aivan lähivuosien kuluessa. Maahuolinnassa käytettävä kalusto on sen sijaan kevyempää, kuten erilaisia kuljettimia, trukkeja ja push-back traktoreita, ja käyttää vähemmän energiaa. Tämä kalusto on jo asteittain muuttumassa sähkövoimaiseksi. Finavia pitää tärkeänä, että kriteereissä

- erotellaan lentoaseman kunnossapitotoiminta ja lentokoneiden kääntöön liittyvä ns. ground handling -toiminta ja
- kunnossapitotoiminta hyväksytään kestäväksi myös siltä osin kuin sen ajoneuvoissa ja koneissa käytetään kokonaan uusiutuvia polttoaineita.

Lentoasemien kunnossapitokalusto on erikoislaatunsa vuoksi hyvin kallista, esimerkiksi ison harjapuhaltimen hankintahinta on yli miljoona euroa. Helsinki-Vantaan lentoasemalla niitä on yli kymmenen kappaletta. Finavia pitää tärkeänä, että jatkuvasti uusittavan kaluston rahoituskustannukset eivät taksonomia-määrittelyn vuoksi tarpeettomasti kasva.

Finavia ei tue esitetyn kriteeristön hyväksymistä, vaan katsoo, että se on palautettava takaisin valmisteluun.

Finavialla ei ole huomautettavaa lentoasematoimintoja koskevista ”ei merkittävää haittaa” -kriteereistä.

Lisätiedot

Lisätietoja Finaviassa antaa kestävän kehityksen johtaja Mikko Viinikainen, puhelin 020 708 2276, mikko.viinikainen@finavia.fi.

FINAVIA OYJ

Tekniikka, vastuullisuus ja turvallisuus

Mikko Viinikainen

johtaja, kestävä kehitys

Tiedoksi

Toimitusjohtaja

Talousjohtaja

Group Controller

Markkinointi, viestintä ja asiakaskokemus

Lentoasemaverkosto

Tekniikka, vastuullisuus ja turvallisuus

Lakiasiat

\\\\ill\\ymparisto\\Lainsäädäntö\\Taksonomia-asetus 2021\\E_132-2021_Taksonomia_delegoitu_säädös\\FINAVIA_3688_E_132-

2021_vp_Taksonomian_neljän_ympäristötavoitteen_delegoitu_säädös_Finavian_asiantuntijalausunto_08022022.docx, 57 kb, 8.2.2022 8:58, by Viinikainen Mikko